

VOLUME XIX. — LETO XIX.

NOVO GROZODEJSTVO "ČRNE LEGIJE" V DETROITU

V nedeljo je dan "Slovenskega Sokola"

"Sokol," ki je najstarejša napredna ustanova v naselbini, ima javno telovadbo na Pintarjevi farmi.

Zenska, ki je povedala oblastim, kje se nahaja tiskarna teroristične organizacije, je bila na svojem domu napadena in brutalno pretepena.

DETROIT, 18. junija. — Včeraj je bila najdena na svojem domu zvezana, z zamašenimi ustmi in brutalno pretepena neka ženska, ki je šla na policijo ter odkrila, kje se nahaja prostor, kjer je skrit tiskarski stroj, katerega je rabila "Črna legija" za tiskanje svoje literature, s katero se je hujskalo k nasilству proti radikalcem, zamorcem, katoličanom, židom in vsem drugim, ki po prepričanju teroristov niso "100-procentni" Amerikanici.

Napadena ženska, ki se piše Mrs. Dorothy Guthrie, je prišla k zavesti šele v bolnici. Zenska pravi, da jo je napadel neki nepoznan moški, ko se je opoldne vrnila domov ter nameravala stopiti v svoje stanovanje. Ob 3. uri popoldne je neki sosed čul žensko stokanje ter jo našel nezavestno. Roke je imela zvezane na hrbitu, v usta pa je bil zabašan črn kos blaga, ki izgleda kot bi bil iztrgan iz uniforme "Črne legije". Njen mož je bil prijet, ko je ob 6. zvečer prišel v solo po 9-letno hčerko ter je rekel, da mu o napadu na ženo nič znanega.

Guthrie in njegova žena sta bila pred par tedni nekaj časa pridržana od policije, ko je Mrs. Guthrie sporočila, da so člani "Črne legije" skozi tri leta rabil njen dom za svoje seje in da je njen mož tiskal literaturo za nočne teroriste. Ženska je takrat rekla, da sta bila ona in njen mož članji "Črne legije", in da je živila v večni grobi, odkar je bila več mesecev poprej pod grožnjo smrti prisiljena podati Vigilantsko zaprisego. Ko je policija preiskala hišo, iz katere sta Guthrie in žena zbežala v noč po umoru Charles Poole-a, je našla tam majhen tiskarski stroj in veliko zalogu teroristične literature.

POPOLN SOLNČNI MRK

V RUSIJI

MOSKVA, 18. junija. — V Rusiji bo jutri viden popoln solnčni mrk. Vlada je poslala na kmete na stotine predavateljev, da pojasnijo izredni naravnji pojav in preprečijo paniko, kakršna se je pripetila v Rusiji l. 1887. Znanstveniki iz vseh delov sveta so dospeli v Rusijo, da opazujejo mrki solnce, med njimi tudi dve skupini iz Zed. držav.

Pet jih je utonili

V nenavadnem viharju, ki je zadel Cleveland v sredo zvečer, so štiri osebe izgubile življenje na jezeru Erie. V bližini Gordon parka sta utonila, ko je vihar prevrnil čoln, Norman Malacek, star 14 let, in Aleks Bercsenyi. Iztotam je izginil neki tretji moški, ki ga je vihar zajel na jezeru tekom ribolova, toda njegovega trupla se še ni našlo. Dva moška sta tudi brez sledu izginila, ko sta na mali jadrnici plula iz Loraina proti Clevelandu. Razbito jadrnico se je včeraj našlo ob ustju Rockeye riverja, o moških pa ni sledu.

Na SPENCERIAN kolegiju za trgovstvo so graduirali Martha Kolar, Mary Matjacic, Walter Petrich, Helen Schenk, Mihail Skala, Anthony Erjavec, Anthony Jereb, Virginia Jerele,

Podpisne pole za sodnika Lauscheta

Kakor že znano, kandidira letos Frank J. Lausche, ki je sedaj član mestne sodnije, za okrajnega sodnika. Njegova popularnost širom mesta sicer jamči njegovo zmago v jeseni, toda važno je z moralnega stališča, da se dobici več podpisov za nominacijske peticije. Rojake opozarjam da dobijo tozadne peticjske pole, ki jim bodo dostavljene na dom, ako pokličejo telefonično KEnmore 1119 M. Oni, ki živijo v bližini, pa sto prošeni, da stopite v naš urad in se podpišete. Pričakujemo, da bodo vsi naši ljudje, ki so ameriški državljanji, storili svojo dolžnost.

BO UČILA STREŽNICE

Ann A. Jessih, 6400 Varian Ave., ki je dovršila na Western Reserve univerzi šolo za bolniško strežnico, je bila imenovana za učiteljico strežnic v St. Joseph's bolnici, Creighton University, Omaha, Nebraska. Službo nastopi 1. septembra. Predno je dovršila univerzitetne nauke, je graduirala iz St. Alexis bolnice. Naše čestitke!

UPTON SINCLAIR JE ZA ROOSEVELTA

PASADENA, Cal., 18. junija. — Upton Sinclair, sloviti pisatelj, bivši dolgoletni socialist in vodja "Epic" gibanja v Californiji, je danes izjavil, da bo v letosnjem volitvah "brez vsakega pridržka" podpiral ponovno izvolitev predsednika Roosevelt.

Davey naletel na odpornik

Nenadna izjava gov. Daveyja, da se s 1. septembrom odpravi prodajni davek na živež v Ohio, je naletela na oster odpornik prišolskih oblastih in občinah širom Ohio, ki bodo hudo prizadete na dohodkih za šole in relif, ako se to zgodii. Daveyja vprašujejo, zakaj ni tega storil že po prej oziroma poskrbel, da bi država dobila nove dohodke iz kakih drugih virov. Splošen vtis je, da je priporočilo le politična poteka, katero je Davey napravil radi volitev, ki se vršijo v novembru.

V bolnicu

Louis Sterle iz 1056 East 61 St., član društva Naprek, št. 5, SNPJ, se je podal v East Cleveland bolnico na East 138 St., in Euclid Ave., kjer je bil operiran. Obiski za par dni niso dovoljeni.

"Prijatelji narave"

Seja kluba "Prijatelji narave" se bo vršila v nedeljo na Zorčovi farmi. Kdor le more, naj gre tja dopoldne in se veseli v prosti naravi.

Sovjeti izkažejo visoke časti pokojnemu Gorkiju

MOSKVA, 18. junija. — Naslovnico Moskvo je danes legla žalost vlad smrti pisatelja Makšima Gorkija, med tem pa so v teku priprave za ogromne javne žalne obrede, ki se bodo vršili v čast pokojniku v soboto na Pecčem trgu. Po ceremonijah se bo Gorkijevo truplo položilo v grobnico v Kremelu nasproti znamenite grobnice, v kateri počiva Lenin.

Gorki je umrl za pljučnico, za katere je zbolel pred desetimi dnevi. Imel je samo eno stran pljuč, ker drugo mu uničila tuberkularna infekcija, potem ko se je že kot mladenič v samomorilnem poizkusu ustreli v prsa. Svetovno slavni pisatelj je umrl na svojem domu malo izven Moskve, kjer je živel tekmo svoje zadnje bolezni tudi Lenin.

Gorki sicer ni bil član komunistične stranke, toda je zavzemal zelo odlično mesto v sovjetskem življenju. Nekaj časa je bil tudi član centralnega izvrševalnega odbora. Tako je po boljeviški revoluciji težil nasproten sovjetskemu režimu, potem pa je postal odločen zagovornik in pristaš nove vlade. Pred leti se je moral radi slabega zdravja naseliti v Italiji, pred širimi leti pa se je vrnil v Moskvo in od tedaj živel tukaj.

V zadnjem času je pisal igre in članke za časopise, v katerih je resno kritiziral mlade sovjetske pisatelje radi pomirjanja domišljije in radu nesposobnosti, da bi razvili "revolucionarno" šolo pisateljstva.

Coughlin govori

Danes ob 9:45 zvečer bo Rev. Coughlin imel v New Yorku govor, v katerem ima naznaniti svojega predsedniškega kandidata za "tretjo stranko", oziroma vsaj tako se pričakuje. V Clevelandu bo govor oddajala radio postaja WHK. Po zadnjih vesteh se Coughlin pripravlja za organiziranje koalicijske stranke, v kateri bi se združili pristaši njegove Unije za socialno pravico s pristaši dr. Townsenda in ostanki Huey Longovega gibanja, katerih vodja je sedaj neki baptistični pastor z imenom Smith. Kot smo že včeraj poročali, da so se v Ohio trije demokratični kandidati za kongres brezpogojno izjavili za "Coughlinovo stranko", med njimi tudi kongresman Sweeney iz Clevelandu, ki je predsednik Rooseveltu prerokoval poraz v Ohiju. Širijo se vesti, da utegnebiti Sweeney podpredsedniški kandidat na Coughlinovem tikitku, toda kongresman je včeraj izjavil, da mu o tem ni "nič značenja".

Ženski odsek SND

Dobitek, ki je bil oddan pri ženskem odseku S. N. Doma, je zadevala Mrs. Murry, 1035 E. 74 St., ki naj se zglaši pri tajnici Josie Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave. Prihodnja seja ženskega odseka se vrši v petek 26. junija v S. N. Domu.

Na obisku

Na obisku v Clevelandu se nahajajo in so se zglašili tudi v našem uredništvu: Mr. in Mrs. John Virant iz Brewster, O., ki sta gosta družine Kosta Mandić na Elk Ave.; Mr. in Mrs. J. Škerjanc iz West Newtona, Pa., in John Poverh in Justine Pevec iz Canansburga, Pa.

V Kentu so izbruhnili burni delavski nemiri

14 mož obstreljenih in omamljenih po bitki pred tovarno, ko so kompanijski birci ustrelili na unisce pikete. Masno obleganje tovarne v teku.

Delavci iz bližnjih tovarn so po napadu prihiteli na pozriče na pomoč stavkarjem.

KENT, O., 18. junija. — Dne 3. maja so v tovarni Black and Decker Manufacturing Co. začastivali mašinisti, da vsliljajo zahtevo za 10-odstotno mezdno zvišanje. Vse delo v tovarni je od tedaj počivalo in vsa prizadevanja umre v oblasti, da bi se stavko poravnalo so bila zamara, kajti kompanija se je odločno zoperstavila delavskim zahtevam.

Pred par dnevi pa je kompanija dobila iz Clevelandca okrog 40 profesionalnih stavkolomcev in puškarjev, z namenom, da zlomi stavko in prične obrat v tovarni z neunijskimi delavci.

Ko je včeraj zgodaj zjutraj ob 50 stavkarjev vršilo piketon stražo pred tovarno, sta privozila pred tovarno dva zaprta trucka kompanijskih bircov, ki so začeli brez svarila streljati na stavkarje in metati solzavčne bombe.

Tedaj se je vnela ostra streška bitka, v kateri je bilo obstreljenih in omamljenih 14 mož. Med ranjenimi je sedem kompanijskih bircov in sedem stavkarjev. Vest o brutalnem napadu na delavce se je blisko vročito razširila po mestu. Delavci v dveh bližnjih tovarnah so potemali crogje ter hiteli na pomoč svojim tovarišem pred Black and Becker tovarno. Tovarno je obkrojila silna masa delavcev ljudstva, broječa več tisoč mož ter pričela z dejanskim obleganjem. Mnogo delavcev je bilo povzročeno s puško in daljnogledi in čim se je pojavil kompanijski birci, je potem marsiralo izpred tovarne pred mestno hišo, kjer se nahaja jeca, ter tam nadaljevalo z obleganjem. Množica de-

(Dalej na 2. str.)

Kultura

PEVSKI ZBOR JADRAN

Nocoj se vrši redna seja pevskoga zborja Jadrana v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Članstvo je prerno, da se polnočevalno udeži in da je točno.

GODBA BLED

Vsi godbeniki godbe Bled se naj zberejo ob 10. uri zjutraj v nedeljo pred Slovenskim Delavskim Domom na Waterloo Rd., kjer bo čakal truk, da jih popele na piknik.

ZBOR "SLOVAN"

V nedeljo, 21. junija, se vrši vaja zborja Slovan v beli Ljubljani v navadnih prostorih. Pričetek točno ob 9. uri dopoldne. Pevci so prošeni da se polnočevalno udežijo in da so točni.

Himen

Jutri se poročita v cerkvi sv. Vida Miss Julia Tomšič, hčerka Mr. in Mrs. Ant. Tomšič, 1149 East 74 St., in Elmer Woda, sin Mr. in Mrs. Frank P. Woda. Bilo srečno!

Se zahvaljuje

Mrs. Rozie Zupančič, 15232, Waterloo Rd., se iskreno zahvaljuje vsem, ki so jo obiskali za časa bolezni ter ji poslali cvetlične.

Seja Progresivnih Slovenk Progresivne Slovenke, krožek št. 2, imajo nočno sejo v sobi št. 3, staro poslopje. Slov. Nar. Dom, St. Clair Ave. — Tajnica.

Zadušnica

V spomin 6. obletnice smrti Mimi Perme se bo v pondeljek v cerkvi sv. Vida brala maša zadušnica.

Italijanska banka

Majhna italijanska banka Zicciello Banking Co. je včeraj načnala nadaljnjo 10-odstotno likvidacijsko dividendo. S tem vlagatelji dobijo 50 odstotkov od svojih prihrankov.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE., HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

PO raznalačku v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
PO pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$2.00
Za Združenje države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$2.00

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NOVA SOVJETSKA USTAVA

Naslednji članek je napisal Louis Fisher, ki je že mnogo let korespondent napredne revije "The Nation" v Moskvi. Članek je bil po pošti poslan iz Moskve v Ameriko in je bil objavljen še par dni poprej kot pa je sovjetska vlada spustila v svet uradno poročilo o novi sovjetski ustavi.

* * *

Kadar se nepripravljenim duhovom prengodaj pove resnico o Sovjetski uniji, se jo navadno zavrača kot "propagando." Pred tremi leti je bila "propaganda," če je kdo trdil, da Sovjetska unija uspešno izvaja širok in rapiden program industrijalizacije. Prihodnjih par let pa bo zopet "propaganda," ako se bo reklo, da Rusija odpravlja diktaturo in uvaja resnično demokracijo.

Zanimivo je, da ko sem sredi 1935 prvič pisal o demokratiziranju Sovjetske unije, se njene eksistence niso zavedali niti številni ruski komunisti, s katerimi sem govoril o pojavitvajoči tendenci. Kajti bilo ni nikake ljudske zahteve za demokracijo. Diktatura se ne umika pod pritiskom. Ona se prostovoljno odpoveduje.

Dasiravno skrajno mrzim osebno poticanje Stalina, ki se v Rusiji ponavlja s tako rednostjo in monotonostjo, da človek že kar otopi od njega, pa moram k zboru dodati tudi svoj glas. Demokratizacija ni domislek momenta in košček oportunitizma, ki ga je izzvala začasna situacija. Stalin si je očvidno celo stvar zamislil že pred leti. Napredno misleči ljudje v inozemstvu bodo pozdravili preokret k demokraciji. Vendar večina jih je preklinjala drage in često krute kijke, s katerimi se je Sovjetska unija bližala cilju.

Boljševiki vedo iz lastne skušnje kot iz skušenj v inozemstvu, da kadar obstoji več razredov, eden razred dominira drugega. Tako razmerje ustvarja diktaturo, brez ozira, kako se ga sicer imenuje. Po Stalinovem prepričanju je pot do prave sovjetske demokracije držala skozi uničenje gotovih razredov in izenačenje onih, ki so ostali. S tem je podan opis mukopolnega socialnega procesa, skozi katerega je šla Sovjetska unija v zadnjih šestih letih.

Z začetkom prve "petletke" v letu 1929 je mestna buržuažija — nasledniki nekdanjih "nepmanov" — končno izgnila. Stalinov govor z dne 23. junija, 1931, v katerem je podal svojih znanih šest točk, je napravil konec nepošteni diskriminaciji proti izobražencem ter je dvignil profesionalne skupine na politične stopnje proletarijata. V materialnem oziru so bili ti inženirji, zdravniki in drugi v boljšem položaju kot delavci. Toda bilo je jasno, da bo usoda kmetov bolj kot kaj drugega, končno odločila bodočnost socializma in demokracije.

V letu 1929 se je začela poljedelska kolektivizacija in z njo preganjanje, izgoni in gospodarsko uničenje kulakov, premožnejših kmetov, katerih praznovana v ohranitev ruskega kapitalizma jih je vodila k trmastemu odporu proti socializiranju poljedelstva. Ogromna večina kmetov se je pridružila kolektivom: Tu je politično spreobračanje hitro napredovalo.

(Dalje v 6. koloni)

Seja Progresivnih Slovenk, kr. št. 2

V petek 19. junija je redna mesečna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovenk, v sobi št. 3 staro poslopje S. N. Doma na St. Clairju. Navzočnost vseh je nujno potrebna. Tudi nove kandidatutne, ki so bile že predlagane in sprejetje, naj pridejo za uraden sprejem v našo organizacijo.

Cenjene Slovenke! Zavedajmo se, da so bili progresivni možje in žene tisti, ki so nam priborili enakopravnost z moškimi, sedaj pa je naša dolžnost, da izrabimo te pravice v korist, ne samo enega spola ali same enega naroda, temveč, da jih izrabimo v korist slehernega človeškega bitja, ki ga je rodila žena — mati! Naša dolžnost je boriti se na strani tistih, ki streme po dobi, ko ne bo človek več izkorščal soščevalca, ko ne bo več vojni za sebične interese posameznikov.

Ceste naših misli, če res ljubite svojo deco, kot bi jo morale ljubiti, potem boste našle v organizaciji "Progresivne Slovenke" vašo zaščitnico pri delu za širjenje progresivnih idej.

Pridite v naše vrste in spoznate boste, da je to res organizacija, kamor spada sleherni napredno misleča žena in dekle! Mesečnina je 25c zakar dobite po preteklu treh let \$50 smrtnine. — Mary Ivanusch, predsednica.

"Cvet" prijazno vabi

Cleveland-Newburg

V nedeljo 21. junija priredita skupno piknik pevsko in podporno društvo "Cvet" in sicer na Zornovih prostorih na Bradley Rd., v Brooklynu. Kot vsi prejšnji "Cvetovi" pikniki, bo tudi letosni zelo zanimiv in zabaven. Pevi in pevke zboru nam bodo zapeli par lepih pesnic in vam tako kratek čas delali kot je že navada pri Cvetarjih. Povem vam, da ne bo nikomur žal, ki se bo udeležil "Cvetovega" piknika. Pri Cvetarjih je vedno laštno in dobro razpoloženje. Za plesaže in igralne bo igrala gospa Tony Trinkota, katera bo gotovo ugajala starinske in mladinske. Naše kuhanice in naši natrkaši ji se tudi pridružijo, da bodo čim bolj pestregli vsem način in tie, Frances Cesnovar, Anne Furlan, Margaret Kurent, Helen in Miklich, Ruth Prijatel and Eleanor Urbas.

NOTRE DAME: Evelyn Birley, Margaret Fokolic, Stanley Jazbec, Margaret Kausek, Rudolph Krall, Edith Kuznik, Frank Laurich, Edward Medved, Stanley Pengal, Margaret Pekolic, Stanley Potokar, Eleanor Rupnik, Catherine Skrobot, Harry Strelak, Rose Tekavic and Theresa Zivic.

HOLY NAME: William Kaselic, Paul Zaletel, Christine

Sedemnajst metrov dolge morske pošasti

Geografska društva južnoameriških držav se pripravljajo na znanstveno ekspedicijo v morje Sargasso, k skrivnostni "plavajoči celini," ki je sredi Atlantskega oceana, da bi iskali čudovite polipe, ki v tem neznamnem delu svetovnega morja baje živijo, kakor pripovedujejo pomorščaki.

Da se je ekspedicija splohnodopravila na to pot, je povzročil brodom parnika "Perting," čigar razvaline so več mesecev plavale po Sargoškem morju. Moštvo parnika so v tem času večkrat napadli velikanski polipi. Pomorščakom se je celo posrečilo, da so ujeli tako neznanstveno žival, ki je tehtala 4 stote. Tako se bo pač uresničil, kar že več let, kot nekajne grozotne bajke, pripovedujejo prebivalci karibijskih otocij. Morje Sargasso je velikanski del severnoatlantskega oceana med Azori, Bermudi in Zahodno indijskimi otoki, to je, da imajo "roke," lovke, ki so z njimi lovijo plen. Zrelo je pač dognala, koliko je resnice, oboroženo z močnimi, kljunom papige, podobnimi roženimi če-

kolomci, v drugem pa njih prtljago. Ko se je zadnji bus nekoliko ustavil pri glavnem vhodu, je iz množice planilo nekaj moških in stavkolomsko prtljago zmetalo na ulico.

V tovarni Black & Decker je normalno zaposlenih okrog 400 moških in žensk ter se v nji izdeluje električne motorje. To varna, ki se je nekoč nahajala v Clevelandu, se je pred petimi leti preselila v Kent ter vzela seboj tudi precej starih delavcev.

CATHEDRAL LATIN: Robert Debevec, Jacob Jerina, Donald Kramer, Richard Seliskar and William Slabe. JOHN HAY: Ruth Kee, Florence Legat, Dorothy Lunder, Margaret Mirilovich, Katherine Moravec, Irene Pekar, Louise Pintenich, Janet Podrazj, Stanisla Segal, Eleanor Strauss, Martha Donoskovic, Helen Fabian, Mary Krajzar, Mary Kuchich, Edna Primosch, Justine Rode, Mae Selezniak, Edith Setina, Helen Zoretich, Carolyn Bene, Mary Cerkvenik, Wilma Franceskin, Margaret Marinko, Mary Pristov, Mary Samasa and Pauline Tavcar.

EAST HIGH: Bertha Antoncic, Ann Bernardic, Emma Cesatarich, Olga DeBevec, William Gornik, Stephany Gordanc, Peter Hrkaloč, Rudolph Kapel, John Kekich, Martha Kickel, Laura Korenčan, Paul Kral, Emilie Kuznik, Ralph Kuznik, Mary Ladiba, Peter Latkovich, Mary Levec, Irene Manolovich, Antonia Marinček, Dorothy Mikulin, Anna Muhić, John Novosel, John Oblak, Virginia Sirc, Rose Škoda, Marie Sterle, Eleanor Suhačnik, Josephine Tomazin, Frank Turkovich, Sophie Turkman, Frances Vadnal, Albin Vihtelic, Carmen Zakrajsek, Louis Zgomec, Victor Zgomec, Emma Zupancic, Bettie Zivavec and Nora Zivkovic.

EUCLID CENTRAL: Mary Gombach, Christine Krasoc, Eleanor Lebar, Frances Pirc, Al Post, Anne Skul and Emil Supanc.

COLLINDOOD HIGH: Peter Antolak, Charles Brandich, Dorothy Cebular, Frances Cerkvenik, Ana Capic, John Epavec, Ana Galinac, Josephine Gubanc, John Gustecic, Louis Herbst, Amelia Hrovat, Stefania Intalvi, Margaret Jarc, Harry Jerina, Amelia Juršimovic, Rose Kantz, John Kastelic, Rudolph Kastelic, Rud. Klemencic, Beatrice Kokorich, Louis J. Kozlevčar, Rud. Krall, Rob. Kranz, Olga Linkanc, Rud. Malekar, Mildred Margolin, Fred Marinko, Elsie Markič, Frank Markušič, Albina Marn, Louis Mihalinec, Jack Moran, Anthony Novak, Edwin Novak, Anton Oblak, Vera Ostanek, Bertha Ozek, Wm. Pečjak, Helen Pekol, Frederic Pirc, Wm. Planinsek, Olga Prinčič, Jos. Puškarčič, Bertha Rahotina, Rose Rossa, Mary Rotar, Agnes Zaletel, Pauline Sezun, Victoria Sila, Marion Simončič, Rose Slapnik, Helen Strahin, Anthony Vádnal, Chas. Jammik, Jack Janc, Francis Jeray, Alma Zagar, John Zajc, Frank Zakrajsek, Jos. J. Zakrajsek, Jos. M. Zakrajsek, Agnes Zalokar, Helen Zegarac, Lilian Zivko and Lawrence Zupan.

PAVELIC GRE V BRAZILIU

"Paris Soir" poroča iz Turina, da bo dr. Ante Pavelić, duševni oče marsejskega atentata, v bližnjih dneh ostavil ječo, v kateri je bil zaprt, in se bo preselil iz Italije v Brazilijo. Po zanesljivih informacijah namerava izdajalec v Bahiji z drugimi "ustasi" osnovati hrvatsko naselbino, ki bo nosila baje ime Novi Zagreb. Njegova ljubavnica plavolaska po imenu Fuga, ki je imela posredovalno ulogo pri atentatu je baje že prispevala v Bahijo. Pred odhodom namerava Pavelić spraviti svojo hčer v neki srednjevropski samostan.

Ijustni, ki z njimi odpirajo školjke in, ki so radi njih videti ko morske pošasti. Izmed 10,000 vrst jih živi še 600 vrst. Navadno živijo te ogromne sipe, ki se branijo sovražnikov tako, da se obdajo kar z oblaki črnikaške tekočine, ki je izpuščajo iz posebnega meščka, v srednjih morskih globinah. Časih se pokažejo tudi na površju. Opažali so jih pri Irlandiji, Islandiji, Japonski in Novofundlanskem. Največja takšna pošasta, ki so jo videli, je bila 17 m dolga; lovke same so imele doživljeno 12 metrov, tehtala pa je 20 stotov. Oči so merile v premeru skoraj pol metra. Nobeno živo bitje sveta nima tako velikih oči.

Kopalce potegnjo v globoko

Nekatere vrste polipov, ki imajo posebne strupene žleze, da omamijo in zastrupijo plen, imajo prav posebna, čudovita imena, kakor biserni čoln, paripnata ladja ali poštni vozilček.

V zadnjih letih je bilo že več primerov, ko so neznanstveni veliki polipi s svojimi sluzastimi lovckami napadli kopalc in jih potegnili v globino morja. Teda je edina rešitev ta, da prav naglo odsekajo lovke. Vse druge zgodbe, kot o tem, da so polipi potegnili kar ladje v morje, so seveda neresnične. Nobena takšna pošasta ni tako močna, da bi mogla obvladati kakso ladjo.

Geografska društva, ki so znanstveno govorile o tem, da pravljajo oblasti vse potrebitno, da bo mogoče to snov v najkrajšem času dobiti po vseh francoskih lekarnah. Dr. Delvallez pripravlja tudi knjigo o svojem izumu, ki izide vsak čas.

Razorozitev in diktatura

Kdor hoče mir, mora pobijati tiranijo. Vsaka posamezna oseba in vsaka skupnost, ki ima namen sodelovati pri organizaciji miru, mora delovati za padec diktature.

V današnji Evropi obstaja diktatura nezaknovanja. Le prevečkrat smo videli sramotno ponizevalni parodokson, da so državniki, ki so znani mirovnimi delavci, bili proti najizrazitejšemu in brutalnejšemu fašizmu posebno strpni in dobrohotni.

Če bi bile Zedinjene države, Anglija in Francija mussolinijev fašizem izolirale in odredile zanj "kvantreno," bi ga že danes ne bilo več.

Boj med svobodo in diktaturom v Evropi se je vnel. Svobodne države imajo možnost, da diktatorske vlade na miroljubnem odstranjuju in s tem spravijo s poti to največjo oviro miru.

Da, diktatura je sama po sebi ovira miru. Ovira je, ker napravlja vse mednarodne pogodbe iluzorne in še iz umogih drugih vzrokov je, ki se prepogosto navajajo in ni treba, da se mudim z njimi: ker pretirava nacionalni ponos in duši odpor v notranjosti z osvojitvami in zmagami. Da, svobodne države se morajo boriti proti diktataram ter mirnim potom odstraniti. Koniec mora biti komodnega sofizma, da moramo vse vladate, ki svoj narod oficielno zastopajo, neglede na to, kakšne so, enako spoštovati, in da nas notranje razmere kakje dežele nič ne bričajo. Ta sofizem ni močnejši kakor so dejstva. Diktatura ni le notranja zadeva naroda, marveč je predvsem mednarodna zadeva, ker sama posebi pomeni nevarnost vojne ter prekriva vse poizkuse stabilizacije miru.

Vse diktature so sovražnico svobodnih držav. Ne mislimo na to, da bi šli v vojno proti njim, toda v interesu svetovnega miru jim odrekamo sistematično vsakršno simpatijo, podporo in pomoč. V imenu miru jih izključujemo iz mednarodne skupnosti." — Leon Blum.

Mednarodni kongres kremačorijev v Pragi

Po večletnem presledku se bo vršil v dneh od 12. do 15. sept. v Pragi zopet mednarodni kongres krematorijev, društvo za propagando vypepeljevanja mrljev. Organizacijo kongresa sta prevzeli Zvezni češkoslovaški in nemški krematorijev v Češkoslovaški republiki. Sedež kongresa bo v Pragi kot izrazito naprednem kulturnem mestu, kjer je tudi ideja krepacije izredno razširjena. Saj šteje samo Zvezni krematorijev v Pragi nad 80,000 članov, 180 podružnic, ki imajo skupno nad 20 milijonov Kč rezervnih fondov. — Praško društvo "Krematorij" je povabilo na kongres tudi jugoslovansko društvo "Ognja" v Mariboru, Zagrebu in Beogradu na udeležbo. Prijavile so se že delegacije iz Anglije, Holandske, Švedske, Francije, Danske, Švice in Avstrije. Pričakujejo pa tudi Nemcev, Rumencev, Belgičane in Ruse. Iz Beograda je prijavljena delegacija s predsednikom "Ognja" — zdravnikom dr. Vojislavom Kujundžićem, iz Zagreba s predsednikom "Plamena" dr. Dušanom Jurinacem in tajnikom Josipom Savlikom. — Prireditelji pa so pravkar sporočili "Ognju" v Maribor, da pričakujejo zlasti tudi številno udeležbo Slovencev, ki je bil baš med Slovenci in Čehi vedno najprisnejsi stik. S kongresom so v zvezi razne večnosti, ker se vrši ravno takrat pravljene velesejem in bodo priredili tudi razne ekskurzije preko Plzna, Marjanskih Lazni in Karlovačkih varov ter v Brno in Bratislavovo.

KONEC NEVARNOSTI STRUPENIH PLINOV?

Na Francoskem govorijo že nekaj časa o senzacionalnem odkritju podeželskega zdravnika dr. Delvalzea iz Courrièresa. Ta zdravnik trdi, da je odkril snov, ki je zadostuje ena sama kaplja na žepni robec, da zaščiti dihalo pred vsemi strupenimi plini, ki so nam danes znani. Natancenjši podatkov o tej snovi ni, vendar pa je o tem, da pravljajo oblasti vse potrebitno, da bo mogoče to snov v najkrajšem času dobiti po vseh francoskih lekarnah. Dr. Delvallez pripravlja tudi knjigo o svojem izumu, ki izide vsak čas.

(Dalje iz 1. kolone)

Kmetje v kole

Zgodovinske najdbe v dolini Krke

Zadnje leto je bilo v okolici bila krška dolina naseljena že v kameni dobi, par tisoč let pred Kristusom. Glavna trgovska pot so bila ob rekah in je tudi Krka tvorila tako trgovsko pot. Značilna je kontinuiteta naselbine v Šmihelu pri Žužemberku od neolitske dobe do danes. Profesor dr. Sarija je našel tu na rimskih razvalinah razbite posode z značilno staroslovensko ornamentiko.

Oglejski denar na Velikem Globokem

Na Velikem Globokem, župnijski Krka, je letos spomladi trgal zvončke Bašetov Domenček iz Marinčevi vasi. V skalovju nad Kramparjevim mlinom, prav blizu reke Krke, je utrgal zvonček. Odtrgal je plast mahu in ven se je usul srebrn denar, čudne oblike. Bilo je več otrok na vzočih. Domenček si je nabasel žepe, drugi otroci pa so metali denar v Krko. Vseh novcev je bilo par sto. Denar je iz dobe, ko so Slovenci na Dolenjskem, Notranjskem in Primorskem pripadali cerkveni državi ogleskih patriarhov. Največ novcev je z napisom v sliki patriarha Gregorija (1251–1269). Na eni strani je slika orla z napisom Civitas Aquilea, na drugi sliki Gregorija z napisom Gregorius pa(triarha). Novci so tudi z sliko in napisom Bertol-

P MAXIMIVS
MATERNUS
MEMSORLEG
XG ARD CIVLBVS
SVIS SABIMOET
VEMVSTVO COS
V SL M

Iz napisja je razvidno, da je dal oltar napraviti Publius Maksimus Maternus mensor (inženjer) 10 legije geminae svojim rojakom (civibus), ko sta bila konzula Sabinus in Venustus (1. 240 po Kr.). Ta oltar bo ostal vzidan pri cerkvi sv. Martina. S tem je tudi potrjena domneva zgodovinarjev, da je bila ta cerkvica sezidana na mestu, kjer so nekdaj pogani častili svoje malike. V znak zmage krščanstva so dali za prag cerkve poganski oltar. — Ta oltar priča, da so se Rimljani naselili ne samo po mestih, ampak tudi pa deželi in predvsem tam, kjer je bila dežela že prej obljedena, kakor Valična vas, ki je znamenita po izkopinah iz predimskih, kletske dobe. Cerkev sv. Martina stoji na peščenem hribu, ki je bil nekdaj kletska trdnjava. Med cerkvijo in vasio v sredini se hrib umetno prekopa, da so na ta način zavarovali dohod do "gradišča". Hrib je bil utrjen z eliptičnimi nasipi. Ko so pred par leti rigolali pod temi nasipi za vinograd, so naleteli v zemlji na veliko človeški kosti. Iz tega bi se dalo sklepati, da so se za to trdnjavili nekoč krvavi boji. Rimljani so utrdbo zavzeli in se tu naselili. Maksimus Maternus, nekak inženjer v 10 legiji, je bil tu doma.

Izkopnine iz kamene in rimske dobe v Šmihelu pri Žužemberku

Ravno nasproti Valične vasi, na desnem bregu Krke, v vasi Šmihel, ima dobro ohranjen spomenik neki Vibius, doslužen rimske vojak. Pri prekopavanju župnijskega vrta so naleteli na temelj rimske stavbe, ki je bila brez dvoma last tega službenega vojaka. To podezeljsko stanovanje rimskega mogota je obstojalo iz treh poslopij, ki so bila obrnjena v obliki enokrakega trikonika drugo proti drugemu, na sredi pa je bilo trioglatko dvorišče. Stanovanjska hiša je imela značilno rimske kurilno peč, pokrita je bila z opeko. Posledje je uničil požar. Najden novec z napisom in podobo cesarja Galijana priča, da je stala stavba v tistem času ko je mensor Maksimus dal napraviti oltar na Valični vasi. Prav pod stanovanjsko hišo rimskega mogota, pol metra globoko, pa je bila najdena prav lepo ohranjena kamnita sekira iz neolitske dobe. Ta sekira nam priča, da je

dus Pa(triarha) in Volrichus. So tudi novci mesta Trsta z napisom: "Cvitas Tergestum" in slika in napis: "Sanctus Iustus". — Ta zaklad je brez dvoma nekdo skril okrog leta 1250 v tem skalovju v sled vojske, ki je divjala v deželi v tem času med patrijarhi in Sponhajmi. Morda je lastnik denarja padel v vojski, denar je pa v skalovju počakal na Bašetovega Domčenčka. Kdor bi si hotel spočiniti svoje numizmatične zbirke s tem zelo redkim denarjem, naj se obrne do sorodnika najdelja g. Alojzija Žitnika, šefa propagandnega oddelka Vzajemne zavarovalnice v Belgradu.

Vse te najdbe pričajo, da je bila Krška dolina od nekdaj naseljena in da so bili časi, ko so v Suhi krajini še denar zakopavali. Danes pa Suha krajina nima ne denarja ne vode.

Goba

Poznal sem umobolnega, ki si je utvarjal, da ni človek, temveč goba. Vsesel se je molče v kot, odprl dežnik, ga držal nad glavo in se branil vsake hrane, odgovarjal ni tudi na vprašanja. Tedaj je zdravnik iz zavoda tudi

PRI BIRKU

Nocoj ribja pečenka
Jutri kokošja večerja
Za zabavo dobra goðba

BIRK'S CAFE
6220 St. Clair Avenue
poleg St. Clair kopališča

EXTRA SPECIAL

Rins, velika, 2 za	37c
Purmanova moka,	
24½ lbs.	\$1.05
Riž, lep, 4 lbs.	25c
Obisti, jetra, 2 lbs.	25c
Pork Shoulder, celi	18c
Sveže klobase	20c
Teletina za ajmoht,	
2 lbs.	25c
Boiled Ham	45c
Teletina za pečti	18c
Cista mast, 2 lbs.	25c
Olje, galona (prinesite posodo)	95c
Milan grah, 2 kante za 23c	
Sladkor, 25 lbs.	\$1.35
Brick Cheese	18c
Naročila dopeljemo na dom	

LOUIS OSWALD
17205 GROVEWOOD AVE.
KENMORE 1971

V PETEK (noč) imeli bomo fino okusno ribjo večerjo. — Postregli bomo tudi z fino pičajo in dobro goðbo.

V soboto, jutri, bomo pa imeli spaghetti z hamburger ter dobro goðbo.

GERL'S CAFE
756 E. 200 St.

Zavarovalnino
proti
OGNU, TATVINI, AV-
TOMOBILSKIM NESRE-
CAM itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj
6401 Superior Ave.
Poklicite:
ENDICOTT 0718
HENDERSON 1218

Velika odprtija
V SOBOTO 20 JUNIJA
Cherry Orchard
Kokošja večerja — dobro pivo
Za ples igra Krištof gedba

Joe Tomazic
22550 ST. CLAIR AVE.
Nasproti Slovenske fondre

Zavarovalnino
proti
OGNU, TATVINI, AV-
TOMOBILSKIM NESRE-
CAM itd.
preskrbi

Frank Klemenčič
1051 ADDISON RD.
HENDERSON 7757
Barvar in dekorator

ODSTRIŽITE TA KUPON

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Room 2132

Cleveland, Ohio

Name _____

Street and Number _____

City _____

ENAKOPRavnost

vzel dežnik, ga odprl nad glavo in se vsesel poleg bolnika. Dolgo časa sta sedela molče drug poleg drugega. Končno je umolni prekinil molč in vprašal zdravnika: 'Kdo ste? Kaj delate?'

"Goba sem!" je odgovoril mirno zdravnik. Na obrazu umobolnega se je začrtao začudenje, ni pa rekel besede, molč je dalje.

Kmalu potem je sluga prinesel zdravniku kosilo. Zdravnik je začel jesti. "Ali gobe jedo?" je vprašal bolnik. "Kakor videte," je vzkliknil zdravnik, "go-

ba sem, pa jem."

Tedaj si je bolnik tudi naročil kosilo, prav dobro mu je teknilo.

Po jedi je zdravnik še malo posedel, potem je vstal z razpetim dežnikom v roki. "Ali gobe lahko stope?" je vprašal blaznec. "Kakor videte," je dejal zdravnik, "goba sem, pa stope."

Tudi blaznec je vstal. Zdrav-

nik je začel stopati sem in tja blaznec mu je sledil, nato je zdravnik zaprl dežnik in isto je storil umobolni.

Vsek dan je zdravnik ponavljal ta manever in počasi je bol-

nik razširil obzorje. In po kratkem času je začel ta živeti, kar kor vsi živijo, in pozabil je, da je bil nekoč dežnik . . .

(Iz zapuščine Leva Nikolajeviča Tolstega.)

HARTMAN BEER GARDEN

NORTH ROYALTON — RIDGE ROAD.

12 MILJ OD SQUARE

V nedeljo popoldan prosti "basket piknik," prosti ples, balinca, baseball itd. — V soboto, prosti ples. Zacetek ob 8. uri zvečer.

Domači mali glasnik

BEER GARDENS

FR. MIHČIĆ CAFE

7202 ST. CLAIR AVENUE

Night Club

6% pivo, vino in dober prigrizek.

Se priporočamo za obisk

Odprt do 2:30 zjutraj

CVETLIČARNE

Imamo cvetlice za vse namene.

Dopoljemo brezplačno kamorkoli v mestu.

Frank Jelerčič

15302 Waterloo Road

KENMORE 0195

Ignac Slapnik, st.

CVETLICAR

6102 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 1126

Cvetlice za vse prilike.

Cene zmerne — točna postrežba.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica

6102 ST. CLAIR AVENUE

HENDERSON 4814

Cvetlice za vse prilike.

Cene zmerne — točna postrežba.

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 43 St. in St. Clair Ave.

ENDICOTT 1918

Pennzoil Gas Station

Izvršujemo tudi prvovrstna po-

pravila na avtomobilih.

KLEPAR

Frank Kure

1118 East 77 Street

SLOVENSKI KLEPAR

Popravljamo strehe, žlebove,

furnize in vse kar se tiče našega dela. — Vse po zmernih ce-

nah in dobro delo.

SE PRIPOROČAM

Poklicite nas ENDICOTT 0439

KROJAČI

JOHN SUSTER

1148 EAST 66th STREET

Krojačnica in čistilnica moških in

ženskih običej. Se priporočam.

Oglasite v —

"Enakopravnosti"

NA PINTARJEVIH FARMAH.

Gostujejo češki Sokoli in češka godba.

PRICETEK TELOVADBE OB 3. URI

Ples in sokolska postrežba

SOKOLSKI IZLET

v nedeljo, 21. junija, popoldne

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Kje je car? — vpraša Čika z zamolklim glasom. — Iščite ga iščite ga! Ne boste ga več našli.

Toda hipoma na dvorišču vsi umolknijo. Zasiši se neki glos, ki govori zbranemu ljudstvu. Čika prebledi in obraz se mu spati. Mirovič in Peter Voroncov se spogledata. — To je bil Pugačev glas!

Čika pohiti k oknu, ga odpre in zagleda na oknu stolpa Pugačeva. — Njegov obraz je bil bled, vendar pa je izražal moč in popolno zdravje.

— Pugačev živi! — zaklječe prestrašeno Čika, kakor da ne bi zagledal živega človeka, ampak pošast. — On živi! — Gojuf je še pri življenu! — Dobro torej, sedaj je na meni vrsta!

— On živi! — vzklikne Peter Voroncov, ki ga je ravnotako prevzela groza. — Namisiljeni car še živi! — Sedaj je prepadel cel naš načrt, — ker če se sedaj Pugačevu posreči, da premaga Potemkina, da mu razbiuje vojsko, potem mu je pot v Petrogograd odprta, potem ni več nobenih ovir, — potem bo zmagal!

Pol minute je buljil stari Čika v Petra Voroncova.

Nato pa položi svojo roko Voroncovu na ramo in reče odločno:

— Ne bo zmagal! — Prijatelji moji, zanesite se name, car ne bo zmagal!

— Kdo mu bo preprečil zmagovo?

— Ne vem! — Ne vprašuj!

Glas starega kozaka je bil surov in hričav, tako da se je celo Peter Voroncov preplašil.

Toda že v naslednjem trenutku reče stari kozak Čika strašne besede, ki so napolnile vse navzoče z grozo in trepetom in

NORGE ANNOUNCES A 10 -YEAR WARRANTY ON ROLLATOR COMPRESSION UNIT

Come in. Let us give you the details of this 10-Year Warranty—the most convincing evidence of superlative merit. Never before has such a warranty been offered.

There are many reasons for choosing Norge—beauty, convenience, dependable performance, economy. Now here's another reason—a 10-Year Warranty. Come in, see the Norge. Get the details regarding the 10-Year Warranty.

NORGE

NO DOWN PAYMENT

Cene od \$82.45 naprej

Predno kupite kje drugje oglasite se pri nas in oglejte si to fino trpežno NORGE ledenco, ki vam bo služila celo vaše življene. Ne odlašajte. Priđite, da vam pojasnimo vse podrobnosti te ledenice. Pri nas dobite vedno najboljše pogoje, ki vas bodo za gotovo zadovoljili. Damo na lahka mesečna odpalačila.

ANTON DOLGAN
15617 WATERLOO ROAD

KEEnmore 1299

po stopnicah v svoji popolni bojni opremi. — Da, lopov, le igrajo še naprej svojo komedijo, le varaj ljudi in zapeljuj narod! — Osvetnik je že dvignil svojo roko, ki bo zdrobila tvojo glavo! — Samo še trenutek in ta roka te bo zdrobila z enim zamahom!

— Pojd, namisleni car! — Svoj

prestrašile so celo grbastega Matuško:

— Sedaj bom obračunal s svojo hčerkico! — Ah, želim se z njim pogovoriti: od nje želim zvedeti, zakaj je prelomila svojo prisego!

— Če pa mi ne bo mogla dati popolnega pojasnila, prisegam pri svojem kozaškem Bogu, da jaz ne bom prelomil prisega!

Prijatelji moji, vi veste, kaj sem dejal! —

— Vemo! — odvrne Peter Voroncov. — Zakleli ste se, da boste z lastnimi rokami zadavili svojo hčerkico Livijo, če ne bo zore ubila svojega moža, namislenega carja!

— Toda vi menda ne boste takoj okrutni in nori, da izpolnite svojo strašno prisego?

— Hočem, prijatelji, hočem! — vzklikne stari Čika in se grozivo nasmeje. — Kozak ne bo nikoli potepatl svojih besed, četudi vsled tega sam pogine!

Jaz nočem potepati in prelomiti svoje prisego!

— Nesrečni človek! — vzklikne prestrašeno Olga. — Mar hočete postati ubijalec svojega lastnega otroka?

— Ona ni več moj otrok! — Če je prelomila svoje prisego, je nočem več poznati!

— Barbar, — zaklječe Olga in se postavi plamteči oči tik bojevitega, divjega Čika. — V svoji hudi jezi ne boste storili zločin, radi katerega bi pozneje bridko žalovali in radi katerega se boste kesali, ko pa bo že prepozno!

— Livije ne boste ubili, a če vam ne bodo ljudje preprečili vašo strašno nakano, potem vam jo bom jaz preprečila!

— Ha, poglejte ga! — zakrči Čika drhteč od jeze in pokaze na Pugačeva, ki je prihajal

dalo neškodljivo. — Oh, strašna misel, da bi mogla žena izvršiti tvoj strahoviti ukaz: da ubije moža, ki ga ljubi!

— Nevesta da zabode svojega izvoljenca v prvji zakonski noč? — Mar nisi ti bil nikoli mlad? Ali nisi nikoli čutil, kako kri kipi, kako hrepeni za onim, ki ga ljubi? — To je ljubezen, to ni sovraštvo! Sveti ljubezen, ki nas osreči samo enkrat v življenu! — Ti divjak, okrutni oče, ne razumeš tega?

— Ubiti hočeš torej nežno stepsko evtetko? — Ali se ne zavedaš, kaj bo posledica tega strahovitega zločina? — Sledila bo norost! Znorel boš od kesa-

nja, boš in tuge!

— Ne, — ne, Ti si surovina,

— ti si divjak, — odrastel in živel si v stepi. Strah in trepet si svojim sovražnikom, toda svojemu edinemu otroku, svoji dragi hčerkici, ne smeš storiti ničesar zlega!

Olga je govorila odločno in vsaka njena beseda mu je segala velen globlje v dušo. Čika je stal in poslušal ostre besede Livijke prijateljice. Komaj je stal na nogah in se držal za podboje vrat.

— Nesrečna moja stepska rožica! — zajecja Čika. — Mar te res moram ubiti? — Oh, to bi bila tudi moja zadnja ura — Ne ne, jaz ne morem postati tvoj ubijalec, ubijalec lastnega otroka. — Zakaj ni nikogar med vami, ki bi jo kaznoval? — Moj Bog, kaka usoda je zadela mene in moja hčerkica! — Zakaj nisva ostala v stepi, kjer sva živila srečno in zadovoljno? — Zakaj smo se dali zapeljati, zakaj smo vsi prišli sem, — kjer smo postal siromašni in nesrečni.

Strašen je bil pogled na stara

kozaka Čiko, ko je jokal.

Mirovič in Voroncov sta gledala s pomilovanjem starega kozaka, čigar prsa je morda privikrat v življenu pretresalo ih tenje in vzdušenje. — Toda Olga ga nežno prime za njegovo nagubano roko, ga pogledi kakor dobra hčerka po sivih laseh in mu reče:

— Pojd, k svoji hčerkici, — to da ne da jo ubiješ, ne da ji storиш kaj zlega, temveč da jo tolažiš, in da jo nežno objameš!

— Slutim, slutim, da bo Livija potrebovala tvoje tolazbe. Posilmi sam, kako strašno jutro mora imeti mlada žena, ki je privikrat ležala v naročju svojega moža. — Zbudila sta jo divji bojni krič in žvenketanje orožja,

— mož skoči s svoje postelje,

— pogradi svoj meč — in odhni v boj!

— Uboga Livija, — kaj si moral prepreteti, ko si sama ostala pri svojem sladkem sanjanju!

— Ilte pritisne Čika Olgo nase.

— Zensko srce, — vzklikne,

— je resnično diamant, pred ka-

terim morajo vsi drugi dragulji zatemniti!

— Mirovič, bodite ponosni na

svojo ženo, — bodite srečni, da

jo imate! — Bog ji je podaril srce,

ki bije tudi za trpljenje dru-

gih ljudi. Bog ji podaril zgovor-

nost, ki prepričava — resnično,

to je redka žena!

— Da, Olga, ti imaš prav!

Pohitel bom k Liviji. — rekli ji

hom, da bom kazen, ki sem jo ji

namenil, zdruižil z maščevanjem,

ki bo doletelo goljufa Pugačeva,

— ali — — — divji Čika se za-

gleda v praznoto in reče težko

dihaje: — ali pa morda res ni

goljuf?

— Ha, kakšna misel je to?

— Moj Bog, daj, da je to resnica!

— Daj, da se izpolni ta nada!

— Daj Bog, da je Livija odkrila

na njegovih prsih malo rdečo zvezdo! — On ni goljuf! — Pu-gačev ni lagal! — On je car! — Ha, kaj buljite v mene, kakor, da sem znored? Ne more biti draguč! — Oma ga ni ubila, ker ga ni smela ubiti, — moja hčerka je carjeva soproga!

Ubogi starček Čika, to je bilo twoje zadnje upanje, — to je začnjeni plamenček, ki je ostal od večkega močnega ognja!

Kmalu pa se bo tudi ta plamenček utrgal, a pred tvojimi očmi in v tvoji duši bo nastala tema! Obdajala te bo večna tema!

Čika odpre vrata, — pohiti po stopnicah, — tako da so mu mogli drugi jedva slediti.

Grbasti Matuška je ostal ves čas popolnoma miren. Toda s svojimi prekanjenimi očmi je vse opazoval in napenjal ušešater si zadovojno in veselo mel svoje roke.

— Ce se ne motim, — je mislil, — me je moj gospodar Greger Orlov na svojo srčo poslat v Moskvo! — Tu so že vsi znotrjeni! Ljudje se vedajo, kakor da jih je pičila kača! Ce bo imel Potemkin vsaj malo sreče, jih bo vse uničil!

— Tu v Moskvi pa bo zame čisto prijetno! — Vse upornike bodo po vrsti zaklali. Enega za drugim.

— Sem so prinesli veliko plešna. Na svojem potu so uničili vasi in mesta in jih oplenili. — Car je nakradel s svojo četo dragulje, zlato in srebro, dragocene konje in vse, kar človek lahko potrebuje.

— Vse jim bodo zopet odvzeli in pri tem delu jim bo marljivo pomagal grbasti Matuška.

— Toda resnično mislim, da sem zaslužil dober zajtrrek.

V tem divnem Kremlju bom menda našel dobro kuhinjo! — Pojdimo nekajko pogledat!

Grbasti Matuška zapusti sobo in gre iskat dober grizljaj.

Čika je prispel medtem s svojimi spremljevalci do sobe v stolpu.

Vrata so našli zaprta, ker je Pugačev odnesel ključ s seboj.

Ni hotel, da pride kdo v sobo in vidi njegovo mrtvo ženo. Ni hotel, da jo kdo vidi, niti sedaj, ko je že bila mrtva.

— Livija, — zaklječe stari Čika. — Livija, jaz sem! — Odprti otrok moj!

Toda v sobi je ostalo vse tih, — odgovora ni bilo.

— Livija, ne bo se! — vzklikne Čika. — Prisegam ti, da ti ne bom storil ničesar zlega! — Ne ljubljeni moj otrok!

— Prišel sem, da se poslovim. Tebe, preden grem z drugimi v boj!

— Odprti Livija, odprti!

V sobi je vladala grobna tišina.

— Mar je mogoče? — vzklikne Olga. — Mar ona še spi, medtem ko ji je mož odšel sovražniku naproti!

— Oh, če bi bilo to mogoče, ne bi se po Livijinih žalah pretakala kozaška kri!

— Kri? — ponovi stari Čika z drhčenim glasom in pokaže s prstom na marmornata tla.

— Kdo jo omenil kri? — Sem li jaz to dejal?

— Ali morda kdo drugi?

— Kri, pravite? — Glej!

Terana tekočina je tekla iz pod vrat zakljenjene sobe in se razlivala preko praga.

— Vsemogoči Bog! — vzklikne Mirovič, — to je kri!

(*Dalje prihodnjic*)

NOVA Postrežba Motornih Vozov po Downtownu

Hitri, novi vozovi -- da strežejo Clevelandčanom in obiskovalcem Razstave

...do Razstave
...čez središča trgovanja
...čez trgovski distrikt
...čez zono gledališč
...do hotelov in restavrantov

U DOBNA POSTREŽBA, da se pomaga Clevelandčanom se iz